

Pionneke2 promoveert tot Pionneke1 en zet de eerste stap: 4½-1½ tegen Blerick2

Teamleider behaalt eerste overwinning op afstand. Toen het Pionneketeam afgelopen zondag eerst 3 remises (1½-1½) en tenslotte tegen half zes 3 winstpartijen binnen had gehaald (4½-1½), kwam de vraag op, of we werkelijk kampioen kunnen worden, zoals Dai Heinen, de onvolprezen teamleider, ons voorgehouden had. „Jazeker, als hij de volgende matches maar wegblijft“, zei een van onze geestigste spelers. Wat deze valse profeet niet doorheeft, is dat achter Dais afwezigheid een diepere waarheid schuilt, die uw gediensstige verslaggever deze zomer in Mongolië in alle kou en uitgestrektheid mocht ervaren: Bij het schaken spelen zich op de achtergrond dingen af, die voor een normale sterveling niet te bevatten zijn. De stukken spelen dan een spelletje met hem, in plaats van omgekeerd. Daarover zo dadelijk meer, maar eerst wat reglementaire zaken!

F*q-kwesties qua toedeling van spelers en indeling van teams. Na een voortreffelijke inleiding door *national arbiter* Eric Barentsen begreep iedereen, dat we volgens Fischer-tempo en met nieuwe klokken en nieuwe regels aan de slag moesten. Zo mag je de klok niet uit hoffelijkheid stil zetten, als je tegenstander even koffie voor je haalt, want het spel moet ononderbroken doorgaan. Als je naar de nieuwe inrichting van de landelijke en provinciale competities kijkt wordt het nog ingewikkelder. Ons eerste succesje bij de Limburgse bond volgde al uit de verhuizing van het voormalige Pionneke2 van de zware zuidelijke Klasse 1B in de lichtere noordelijke Klasse 1A, en dat nog wel als Pionneke 1. Betekent dit nou een degradatie of een promotie? LiSB-competitieleider Ynze Mengerink doet een en ander via F*q-lijstjes in niet mis te verstane bewoordingen uit de doeken:¹

Vraag: Het is nogal verwarrend dat de nummering van teams in de KNSB en LiSB niet meer doorlopen. Nu heeft onze vereniging twee keer een nummer 1 team.

Antwoord op de LiSB-site: Bijna alle verenigingen die KNSB spelen hebben dit commentaar gegeven. Toch is er voor gekozen dit niet te veranderen. Aangezien de competities volledig van elkaar zijn losgekoppeld, zou het doornummeren de indruk geven dat dit niet het geval is.

Zondagavond kreeg ik meteen een leuke tip van mijn goede vriend *Arjen Lubach*: „Ja, stel je voor je gaat scheiden en iedereen ziet je nog als koppel. In zo'n geval is niets zo goed als een vechtscheiding: Bij de KNSB blijft het **Pionneke 1**, bij de LiSB wordt het **min 1**“!

Omdat Ernest Gerritsen verhinderd was en Dai goed naar de weersvoorspellingen had gekeken – bij zomerse temperaturen vliegt hij naar een exotische vakantiebestemming, liever dan dat hij weer een afgezaagd remisepotje moet spelen – was er behoefte aan een „externe Pionneke-invaller“. Ondanks of dankzij de onlangs voltrokken scheiding tussen KNSB en LiSB wist Dai hiervoor Narcis Sofic te strikken, die in de regel in het landelijke Pionneke1 speelt, het tiental dat onlangs naar de tweede klasse is gepromoveerd.

Vraag: Mogen spelers die in een team in de 4^e klasse KNSB spelen ook opgegeven worden voor LiSB-teams? Zo niet, mogen ze dan wel invallen in de LiSB? (met inachtneming van artikel 16.1 en 16.3)

¹ Zie <https://www.lisb.nl/latest/item/1813-de-nieuwe-lisb-bondscompetitie-vragen-en-antwoorden>.

Antwoord op de LiSB-site: Ja, als iemand voor Maastricht in de 4^e klasse KNSB speelt, mag hij/zij ook gewoon als vaste speler of als invaller functioneren in de LISB (voor Maastricht, maar hij/zij mag ook voor een andere vereniging spelen).

Arjen Lubach: „Dat geldt vast en zeker voor alle KNSB-klassen. Zolang je niet artikel 31-er bent (vrijgemaakt gereformeerd), kun je gerust van zaterdag naar zondag wippen“!

Maar lieve hemel, was die 4½–1½ tegen Blerick2 nu echt een keerpunt? Oranje scoorde zaterdag j.l. ook drie punten meer dan Duitsland (3 – 0), maar dat kun je hoogstens een belangrijke stap noemen, die oranjeklanten hadden immers enorme mazzel. Wij zondag ook, en daar mogen we hoop uit putten, maar het echte keerpunt is toch eerder de wederopstanding van onze schuinschrijver, die door Dai en Ron Wemel na afloop van het vorig seizoen naar Klammfels werd gestuurd. Op de rots van Klimmen vonden ze hem een hopeloos geval – voor het schaken te naïef en te sexy–, hij mocht meteen door naar Mongolië. Na terugkeer kreeg hij Dai, een verwoed verzamelaar van bankbiljetten, voor ongeveer 15.000 mongoolse *tughrik*² zover, dat hij het nog eens op bord 5 mocht proberen en zelfs de match weer mocht verslaan. Wat is in hem gevaren?

Schaakstage aan het Witte Meer (цагаан нуур) in Mongolië: Het karma der stukken. Als illustratie hier het ***Mongools gambiet***, door de met zwart spelende tegenstander, die net links in beeld verschijnt, aan uw met wit spelende verslaggever ***vooraf*** aangeboden:

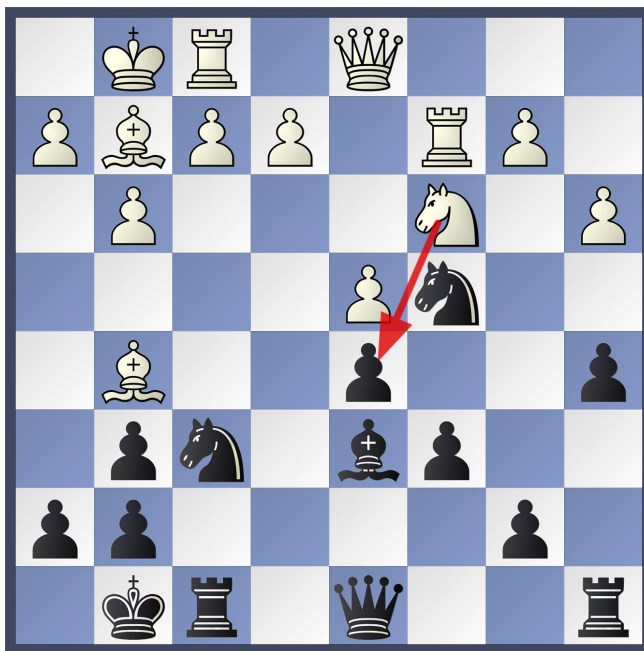
Zwarts Mongools gambiet, door wit aan het Witte Meer (цагаан нуур)³ aangenomen

² Oftewel MNT: Eén tughrik is ca. 0,00034 €.

³ Tsagaan Nuur: „Der fischreiche See ist 16 km lang, 4–6 km breit und bis zu 20 m tief. Sein Name bedeutet übersetzt „Weißer See“, er beruht auf der Tatsache, dass der See bis Ende Mai von Eis bedeckt ist.“, zie https://de.wikipedia.org/wiki/Nationalpark_Chorgo_Terchiin_Tsagaan_Nuur. (Foto's uit Mongolië gemaakt en ter beschikking gesteld door Iris Donate Kalinitsch.)

Mongolië is overwegend boeddhistisch en één van de eerste dingen die je er leert is, dat alles in het leven om je **karma** draait: „Je lot is bepaald door de som van je daden in je opeenvolgende existenties“, zoals het in van Dale (1976) netjes heet. Tijdens mijn stage leerde ik, dat schaakstukken, b.v. op de foto pion a7, ook een karma hebben, d.w.z. in de loop van ontelbare partijen opbouwen. Zoals het boeddhisme er vanuit gaat, dat je je ouders uitgekozen hebt in plaats van omgekeerd, zo zijn het waarachtig de stukken die de zet bepalen, en niet de speler die denkt met een weloverwogen zet een stuk te spelen. In het getoonde Mongools gambiet bood de zwartspeler vooraf het karma van zijn a7-pion aan. Door mijn spirituele beroering, zonder enige fysieke aanraking, verzwakte het a7-karma, maar mocht ik daarvan in de partij niet goed gebruik maken, dan zou die pion het karma van mijn stukken schaden en zo mijn initiatief of zelfs de partij verloren doen gaan. Wat ik in het vorig seizoen had misdaan was dus de schuld van mijn stukken, mijn blazen was gezuiverd! Welnu, tegen Blerick zagen we menig karma zo aan het werk.

Drie remises, maar niet om over naar huis te schrijven. De eerste twee uur leek het in de match gelijk op te gaan. Aan bord 5 had **Hans Akkerboom** zich (met zwart) redelijk door een grillige Engelse opening heengeslagen, totdat na de 15-de zet van wit ...

15. Ld2-g5

... de belangen van de centrale d5-pion door het optimistische paard op c4 werden veronachtzaamd. Als d5 door het ene paard niet meer gedekt wordt, dan moet het andere helpen (op b6): Jouw karma is ook het mijne! Er volgde echter **15. ...h6** (??)

16. Lxf6 gxf6

17. Pxd5 Pxa3

18. Pxf6 †

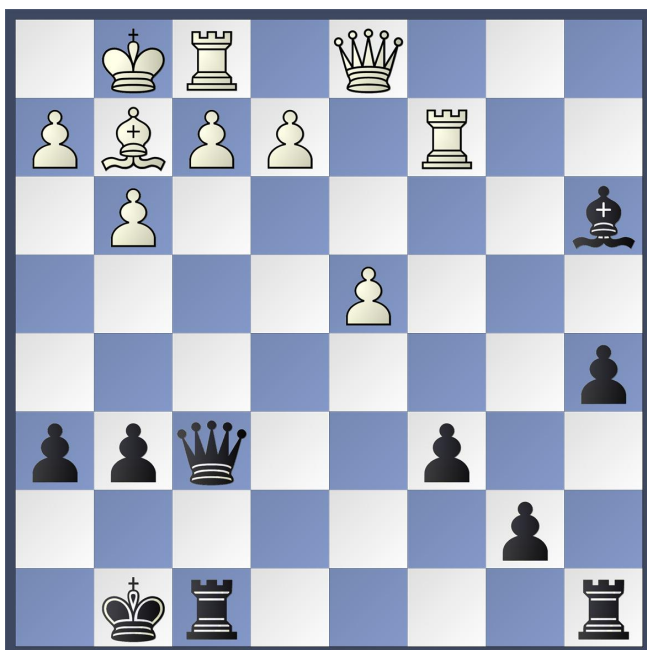
(hier was 18. bxa3 voor wit gunstiger)

18. ... Dxf6

19. bxa3 Lxa3

en nu ...

Zwart aan zet (15): Hans Akkerboom bindt de kat op het spek

Wit aan zet (tegen Hans Akkerboom;20): Het karma van Tc2 en La3

... had wit (misschien wel eerder) met de doorbraak

20. d5

beslissend in het voordeel kunnen komen. Maar het lijkt alsof Tc2 en La3 elkaar als magneten aantrokken (karma kan ook verbinden), en na

20. Ta2 Lb4

duurde het nog maar negen zetten tot wit en zwart in een gelijke stand, met ongelijke lopers, tot remise besloten ($\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$).

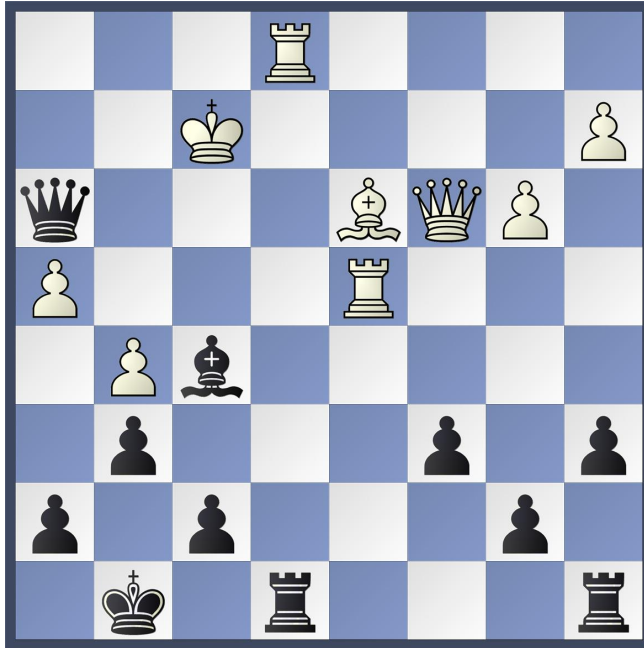
Misschien mocht je van witspeler **Ton** Geenen (bord 6), gezien zijn goede debuut in het vorig seizoen, wat meer verwachten, maar deze keer kon hij kennelijk zijn draai niet vinden. In een gesloten vierpaardenspel speelde hij tot en met zijn 18-de zet 2/3 van alle zetten met één van beide paarden (beide 6 keer). Zwart gaf op zijn beurt met zijn 18-de zet het loperpaar op. Na dameruil op de 22-ste zet bleven torens, loper en paard aan beide kanten lamgeslagen naar de barricade der pionnen kijken (**1 -1**). Zulke stukken lopen ongetwijfeld het risico in een volgend leven als pionnen op te moeten draven.

Het meest verrassende aan de remise, die **Rob** Loose aan bord 2 (met wit) behaalde, was niet eens, dat hij er deze keer in slaagde zijn eigen notatiebiljet geloofwaardig aan mij voor te lezen en na te spelen. Nee, hij had er onderweg van gedroomd een geniale zet met een toren te doen. In plaats van de strijd om de open c-lijn aan te gaan, wilde hij met een toren het centrum (d4) dekken, om vervolgens de lopers op de zwarte velden af te ruilen, de zwarte harmonikaformatie d5-e6-f7-g6-h5 uit te lokken en dan met zijn paard(en) de zwakke zwarte velden rond de koning te bestoken. Maar kijk eens aan, zijn stukken gingen hun eigen weg, ze besloten stug tot een gevecht om de c-lijn, het kwam tot de door Rob gevreesde afruil en het werd gewoon remise (**1½-1½**).

Had het iets uitgemaakt als Dai er bij geweest was? Ik zou niet weten waarom en dat is eerder een compliment voor Dai dan voor de zojuist besproken halve krachten.

Snelkookpanschaak, mazzel en een sofistich matje. Intussen was het er voor de Pionnekes goed uit komen te zien. Aan bord 1 stond **Narcis** Sofic (met zwart) in een dominante stelling twee pionnen voor, **Robin** Meinders had een eindspel met een goed paard tegen een slechte loper (bord 4 met wit) en **Simon** Karsten (met zwart aan bord 3) was bezig met een veelbelovende mataanval. Simon speelt altijd op twee terreinen tegelijk, op de schaakklok en op het bord zelf. In acht minuten – plus 30 seconden bonus

per voltooide zet – moest hij nog zo’n 14 zetten doen en natuurlijk nam hij daar *alle tijd* voor. Je hebt bij Simon altijd het idee dat de druk in de snelkookpan voor hem eerder leuk dan erg is, terwijl zijn tegenstander juist gek wordt van het snerpande gesis van de stoom die door het noodventiel ontsnapt. Juist toen Rob Looses geploeter door remise werd afgerond kwam Simons beslissende doorbraak via de e-lijn in de richting van de witte koning, die op e1 wel heel erg op de tocht stond. Acht zetten later ...

... stond Te1 vertwijfeld tegenover Te8. Het rekenmachientje geeft hier nog 30. Dc1 Lxd3 31. Dd1 als laatste witte strohalm, maar het gespeelde **30. Txe8 Txe8** lijkt het onontkoombare gevolg van een hypnotische verstarring van de ene lotgenoot tegenover de ander. Na **31. Dc4** volgde nog **31. ... De3†** **32. Kg2 Lh3†** **33. Kh2 Df2 (!)** en daarop een geinig mat in twee. De lezer bepale zelf, of het karma van de dame de matzet meer nodig had dan het karma van de toren (**2½-1½**).

Wit aan zet (tegen Simon Karsten;30): onlosmakelijke lotgenoten Te1-Te8

Het Witte Meer (цагаан нуур) in Mongolië: Een leerzaam reisje voor Dai?

Na bijna drie uur schaken haalde Robin het matchpunt binnen (**3½-1½**). Het kan goed zijn, dat hij vroeg in de partij in Dai een transcendente beschermengel had gehad, want op een gegeven moment (22-ste zet) had Robin pardoes een looper in laten staan, die zwart echter mooi liet lopen. Vijf minuten na Robins overwinning was de match ten einde. Narcis bepaalde met een fraaie mataanval à la Simon de eindstand op **4½-1½**.

Onder de remisebroeders van deze match zijn er genoeg, die zich prettig door Dai kunnen laten vervangen, zelfs Robin komt hiervoor nog wel in aanmerking. Het is mooi, dat onze coach altijd een compleet team weet samen te stellen en vooraf de marsorders kort en krachtig doorgeeft. Je voelt hem de hele match over je rug meekijken als hij er niet is. Er is dus geen enkele reden om voor hem een ander te zoeken. Maar als we die titel onverhoopt niet mochten halen, ja, dan gaat hij natuurlijk linea recta naar Mongolië!

Limburg, 18-10-2018 (Maffi, onze chihuahua, is vandaag 14 geworden)

Hans Akkerboom